

Associacions col·laboradores

Portada del palau del Marqués de Dos Aigües.
València Ciutat

Palau de Justícia. València C.
Remat de la frontera.
Estatues de Carles III i alegories
de la Justícia i la Prudència.

Angels venerant l'anagrama
de Maria.
Porta de la Seu de València

Tots els fullets de l'activitat *Tots els dies 9* realitzades fins ara se poden trobar en pdf en:
www.convenciovalencianista.org i www.rogleconstantillombart.com

Tots els dies 9

- 60 -

16 de febrer de 2020

(Plaça de Rodrigo Botet. València C.)

Retrat de l'escultor Ignaci Vergara, per Josep Vergara.
Museu de Belles Arts de València

Ignaci Vergara i Gimeno

(València ciutat, 1715 - 1776)

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

IGNACI VERGARA I GIMENO

(València ciutat, 1715 – 1776)

Ignaci Vergara naix en València ciutat, en el carrer del Sagrari o Forà de Peixcadors, en el barri del mateix nom (que vindria a coincidir en l'actual Lauria), el 6 de febrer de 1715. Fill de Francesc Vergara i d'Agustina Gimeno (Ximeno), fon batejat en l'iglesia de Sant Andreu –actual de la Santa Creu–: “Disapte nou de febrer de mil setsens y quince ett. bategi segons ritu de la santa Mare la sglesia un fill legitim y natural de Francisco Bergara escultor y de Agostina Ximeno, coniugues tingue noms Ignacio, Josep, Agosti, Macia, foren padrins Mn. Pere fabra Pbre. y Rosa Juan naixque a sis dels dits” –transcripció que realisa de la partida de bateig Vicente Añón en la seua obra *101 Hijos Ilustres del Reino Valenciano* (T.I, 1973).

Pertany a una saga d'artistes, son pare conegut com *el Major* o *el Vell*, era escultor i gojava de reconegut prestigi; també son tio Manuel Vergara era escultor. En l'obrador patern sera a on Ignaci deprendrà l'art d'esculpir, mentres que adquirirà els coneiximents de dibuix en l'academia del pintor Evarist Muñoz Estarlich.

D'ell s'ha escrit que fon un artista precoç, puix contant només en 17 anys realisà la seua primera obra, una imatge de *Santa Rita de Casia* (hui desapareguda) per a la capella de l'antic convent de Sant Agusti de la capital valenciana. Este prometedor exit el motivà per a viajar a Madrid i inclús a Roma per a proseguir en la seua formació.

En 1753 mor son pare i en 1754, junt al seu germa, el pintor Josep Vergara, crearan l'Academia de Santa Barbara, hereua de les acadèmies de dibuix del segle XVII, en la qual ell es nomenat director d'escultura. L'entitat prolongà el seu quefer fins a 1761, any en que hague de clausurar les seues activitats per falta de recursos economics, i per tant desaparegue.

En 1755, sent ja un escultor reconegut, contrau matrimoni en Josefa Maria Vidal, en la parroquia de Sant Marti. La dona era filla d'un mestre torcedor de seda que gojava d'una bona posició.

Al seu obrador arriben importants encarrecs, sent, ademés, un lloc d'instrucció, puix consta que tenia varis aprenents, entre els quals descollaran, ya en 1758, Francesc Sanchis i Agusti Portaña.

Durant la decada dels anys xixanta Vergara era ja un escultor consagrat en la capital valenciana i li plouen, com s'ha dit, encarrecs tant de dins (Vilarreal, Vinaroç. Nules, Gilet, Enguera, Bunyol, Godella, Benaguassil...) com de mes alla de les fronteres valencianes (Cadiç, Barcelona, Madrid, Murcia...). En este periodo, a partir de 1761, junt a uns altres artistes, entre els quals s'inclou son germà, en el que treballarà conjuntament en molts projectes, iniciaran els

passos per a constituir i fundar una nova academia d'art. Ell, en 1762, es nomenat academic de merit per la Real Academia de San Fernando de Madrid, honor que conseguí el 3 de gener de 1762 en presentar un relleu en fang que representava els *Angels adorant l'anagrama de Maria*. A rant d'aço, al cap d'un proces llarg i de la creació d'una junta preparatoria, el 14 de febrer de 1768 se funda oficialment la Real Academia de les Tres Nobles Arts de Sant Carles de València (mes tart de Belles Arts), en la que ell eixerirà el carrec de director d'escultura i de director general (1773-1774), bolcant-se en l'institució i desenvolant en ella una gran labor docent, a l'hora que s'havia anat apartant del gremi de fusters i també minvant la seua producció artística.

En 1774 sofri un atac d'apoplegia que el deixà privat de la part esquerra del seu cos, pero s'assegura que encara realisaria una última i significativa obra, un *Sant Joan chiquet* per a l'iglesia dels Sants Joans de la capital valenciana.

El 13 d'abril de 1776, a causa de l'agreujament de la malaltia que patia, mori en sa casa, en la plaça de Sant Francesc. Les seues despulles foren soterrades, tal i com ell havia dispost en el seu testament, en la capella de Nostra Senyora de la *Correa* de l'iglesia de Sant Agusti, entre mostres de sentit dolor dels seus discipuls i de la numerosa ciutadania que assistí al sepeli.

Ell es un dels maxims representants del barroquisme valencià en l'escultura i de les primeres manifestacions de l'academicisme. Entre les obres mes destacades en el Cap i Casal figuren: la *portada del palau del Marqués de Dos Aigües* –sobre disseny d'Hipolit Rovira– i la *Mare de Deu del Roser* (1744); *Angels adorant l'anagrama de Maria* de la porta barroca de la Seu (1752); el *retaula de l'iglesia del convent de Sant Agusti* (1754); el *relleu de Sant Jeroni* –atribuït– en el Colege de l'Art Major de la Seda (1756); el treball escultoric, i pictoric, realisat junt a son germa, de l'antiga capella de Santa Rosa de Lima, a requeriment de l'Arquebisbe Mayoral en la Real Casa de l'Ensenyança (1758-1763); el *retaula de la Mare de Deu dels Desamparats* –desaparegut– en la Real Basílica (1758-1764) i les varies estatués del temple; les *escultures de la frontera de l'iglesia de les Escoles Pies* (sant Jogim, santa Ana i sant Josep, sant Andreu i sant Josep de Calasanç) i el conjunt que remata el retaula major en l'interior del temple; el *medallo de sant Antoni Abat* (1750) i el disseny de les portes nort i sur de l'iglesia de sant Marti. Es autor també d'un encarrec civil: les estatués que coronen l'antiga Fabrica de Tabacs, ara Palau de Justicia, que representen a *Carles III*, situat entre la *Justicia* i la *Prudencia*, ademés de *l'escut de la frontera* (1758-1764); i un gran numero d'imatges per a altars de distintes parroquies i algunes institucions, moltes d'elles desaparegudes i d'atres atribuïdes.

J.M.M.